

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**Αποτέλεσμα Έργου 3:
Μεσοπρόθεσμη Αξιολόγηση του Αντικτύπου του
Εκπαιδευτικού Υλικού κατά τη διάρκεια της
Αντιπυρικής Περιόδου**

**ΕΘΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΚΥΠΡΟΣ**

Αριθμός έργου: 2021-1-DE02-KA220-ADU-00002843

Περιεχόμενα

Συνοπτική Παρουσίαση.....	3
Εισαγωγή.....	4
Περιγραφή των Συμμετεχόντων.....	7
Παρουσίαση των Κύριων Ευρημάτων.....	9
Παράγοντας 1: Ο βαθμός ετοιμότητας των κοινοτήτων.....	9
Παράγοντας 2: Ο αντίκτυπος των πυρκαγιών στις κοινότητες.....	13
Παράγοντας 3: Ο βαθμός ετοιμότητας για τη διάσωση των ζώων.....	17
Παράγοντας 4: Οι υλικές ζημιές.....	19
Παράγοντας 5: Η αυτοπεποίθηση των συμμετεχόντων στην ικανότητά τους να ανταπεξέλθουν στην απειλή μιας πυρκαγιάς.....	21
Σχολιασμός και Συμπεράσματα.....	25
Συστάσεις.....	27
Παράρτημα.....	29

Συνοπτική Παρουσίαση

Η Εθνική Έκθεση της Κύπρου με θέμα την «Μεσοπρόθεσμη Αξιολόγηση του Αντικτύπου του Εκπαιδευτικού Υλικού κατά τη διάρκεια της Αντιπυρικής Περιόδου» συγκεντρώνει τα αποτελέσματα της μελέτης που διεξάχθηκε κατά την αντιπυρική περίοδο του 2023. Το ιστορικό των δασικών πυρκαγιών στην Κύπρο χρονολογείται εδώ και δεκαετίες, τόσο με φυσικούς όσο και με ανθρωπογενείς παράγοντες να συμβάλλουν στην εκδήλωσή τους. Η μελέτη συγκρίνει τα αποτελέσματα που προέκυψαν από μια ομάδα 40 εκπαιδευόμενων συμμετεχόντων και 40 μη εκπαιδευόμενων συμμετεχόντων, οι οποίοι διαθέτουν παρόμοιο κοινωνικοοικονομικό και γεωγραφικό υπόβαθρο. Τα αποτελέσματα που προέκυψαν επηρεάζουν θετικά την αυτοπεποίθηση και την ετοιμότητα των εκπαιδευομένων μετά τη λήξη του προγράμματος με το σύνολο του εκπαιδευτικού υλικού που έχει δημιουργηθεί στα πλαίσια του έργου. Το αποτέλεσμα αυτό υπογραμμίζει την αποτελεσματικότητα των εκπαιδευτικών συνεδριών του έργου όσον αφορά την ενίσχυση των ικανοτήτων των ατόμων να αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά καταστάσεις που σχετίζονται με τις πυρκαγιές. Ωστόσο, η προορατική στάση των εκπαιδευομένων και οι ανησυχίες που είχαν οι μη εκπαιδευμένοι σχετικά με την εκπαίδευση σε θέματα ετοιμότητας όσον αφορά τις πυρκαγιές στον ευρύτερο αγροτικό πληθυσμό εξακολουθούν να είναι ζωτικής σημασίας. Υπό το πρίσμα αυτών των γνώσεων, η έκθεση παρέχει στοχευμένες συστάσεις για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της κοινότητας απέναντι στις πυρκαγιές. Οι συστάσεις αυτές περιλαμβάνουν πολύπλευρες προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένης της δρομολόγησης εκστρατειών εμπλοκής της κοινότητας για την ενθάρρυνση της ευρύτερης συμμετοχής του κοινού, της εφαρμογής συμπληρωματικών εξατομικευμένων πρακτικών εκπαιδευτικών συνεδριών, πρωτοβουλιών για την εκπαίδευση του κοινού, της παροχής ψυχολογικής υποστήριξης στους επηρεαζόμενους, καθώς και της στρατηγικής δημιουργίας σημείων καταστολής δασικών πυρκαγιών για τον περιορισμό του χρόνου αντίδρασης. Με την υιοθέτηση αυτών των προτάσεων, οι κοινότητες μπορούν να εξοπλιστούν καλύτερα για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις των δασικών πυρκαγιών, αλλά και να ενισχύσουν περαιτέρω την ικανότητά τους για αποτελεσματική ανταπόκριση.

Εισαγωγή

Η «Μεσοπρόθεσμη Αξιολόγηση του Αντικτύπου του Εκπαιδευτικού Υλικού κατά τη διάρκεια της Αντιπυρικής Περιόδου» παρουσιάζει μια ολοκληρωμένη ανάλυση της αποτελεσματικότητας και των αποτελεσμάτων του εκπαιδευτικού πακέτου υλικού κατάρτισης του έργου Forest Fire Protection με στόχο την ενίσχυση της ετοιμότητας και των στρατηγικών αντιμετώπισης κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου του 2023 στην Κύπρο. Η Εθνική Έκθεση για την Κύπρο επικεντρώνεται στα ευρήματα της μελέτης των επιπτώσεων στην κατάσταση ετοιμότητας και ανθεκτικότητας των αγροτικών πληθυσμών. Από την έκθεση αυτή θα επωφεληθούν συγκεκριμένοι ενδιαφερόμενοι για τη χάραξη αγροτικής πολιτικής, καθώς θα έχουν την ευκαιρία να λάβουν στοιχεία που προέρχονται από τους συμμετέχοντες έπειτα από την αξιολόγηση που έχουν πραγματοποιήσει όσον αφορά τις δασικές πυρκαγιές στην κοινότητά τους κατά τη θερινή περίοδο του 2023. Η έκθεση θα διαδοθεί στο ευρύτερο κοινό επίσης μέσω των γενικών διαδικτυακών πεδίων και μέσω του Τύπου. Επιπλέον, η έκθεση περιγράφει τις αναβαθμισμένες ενότητες κατάρτισης που αναπτύχθηκαν σε προηγούμενα στάδια του έργου, σε μια μελέτη η οποία συγκρίνει μια ομάδα 40 εκπαιδευμένων συμμετεχόντων με έναν αντίστοιχο αριθμό μη εκπαιδευμένων ατόμων. Οι συγκρίσεις προέρχονται από κοινότητες οι οποίες έχουν συγκρίσιμα κοινωνικοοικονομικά και γεωγραφικά προφίλ, διάκριση η οποία έγινε κατά την έναρξη υλοποίησης αυτού του αποτελέσματος του έργου.

Το ιστορικό των δασικών πυρκαγιών στην Κύπρο χρονολογείται εδώ και δεκαετίες, τόσο με φυσικούς όσο και με ανθρωπογενείς παράγοντες να συμβάλλουν στην εκδήλωσή τους. Ανθρωπογενείς δραστηριότητες, όπως τα πεταμένα αποτσίγαρα, η κακή μεταχείριση όσον αφορά τις γεωργικές πρακτικές, καθώς και οι σκόπιμες πράξεις εμπρησμού έχουν διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην εκδήλωση αυτών των πυρκαγιών¹. Οι καταστροφικές συνέπειες είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια οικοτόπων, τη διάβρωση του εδάφους και την

¹ Xanthopoulos, G. (2005). Forest Fires in Cyprus: Environmental and Socioeconomic Impacts. In Forest Fires: Behavior and Ecological Effects (pp. 209-221). Elsevier.

απελευθέρωση μεγάλων ποσοτήτων διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα². Αναγνωρίζοντας τον επείγοντα χαρακτήρα αυτού του ζητήματος, η κυπριακή κυβέρνηση έχει λάβει προληπτικά μέτρα για την ενίσχυση της προστασίας και της διαχείρισης των δασικών πυρκαγιών. Το Τμήμα Δασών, το οποίο υπάγεται στο Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην εφαρμογή πολιτικών και στρατηγικών για την πρόληψη και τον μετριασμό των επιπτώσεων των δασικών πυρκαγιών³. Ορισμένες από αυτές τις στρατηγικές περιλαμβάνουν τη δημιουργία αντιπυρικών ζωνών, την επιτήρηση και έγκαιρη ανίχνευση δασικών πυρκαγιών, την ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση του κοινού, την σύναψη συνεργασιών, την αναζήτηση διεθνούς υποστήριξης και τη θέσπιση και επιβολή σχετικής νομοθεσίας⁴.

Παρά τις προσπάθειες αυτές, η πρόκληση της προστασίας από τις δασικές πυρκαγιές παραμένει ένα πολύπλοκο και δυναμικό ζήτημα. Η κλιματική αλλαγή εισάγει πολλαπλές αβεβαιότητες, μεταβάλλοντας τα καιρικά φαινόμενα και αυξάνοντας τη συχνότητα και την ένταση των δασικών πυρκαγιών.⁵ Η επένδυση σε ένα ισχυρό πρόγραμμα εκπαίδευσης καθίσταται υψίστης σημασίας, καθώς οι πυρκαγιές εξακολουθούν να αποτελούν σημαντική απειλή για τα οικοσυστήματα και τις ανθρώπινες ζωές. Η μελέτη αξιολόγησης του αντικτύπου του έργου Forest Fire Protection εμβαθύνει στον από θετικό αντίκτυπο της εκπαίδευσης, ρίχνοντας φως στη συμβολή της στην ελαχιστοποίηση των κινδύνων που σχετίζονται με τις πυρκαγιές και στη βελτιστοποίηση της κατανομής των πόρων. Μέσω της αυστηρής αξιολόγησης και των γνώσεων που βασίζονται σε δεδομένα, η παρούσα έκθεση προσφέρει μια διαφοροποιημένη κατανόηση των επιτευγμάτων του έργου και των τομέων που χρήζουν βελτίωσης, παρέχοντας στους βασικούς ενδιαφερόμενους φορείς πολύτιμες πληροφορίες για την τελειοποίηση των στρατηγικών για τις μελλοντικές αντιπυρικές περιόδους.

² Arianoutsou, M., & Ne'eman, G. (2002). Post-fire recovery of plant communities in a Mediterranean ecosystem in Mt. Carmel, Israel. *Israel Journal of Plant Sciences*, 50(sup1), 95-104.

³ Department of Forests, Republic of Cyprus. (2023). About Us. Σύνδεσμος προς την Ιστοσελίδα: https://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/fd93_en/fd93_en?OpenDocument (Ημερομηνία Πρόσβασης: 28/09/2023)

⁴ Cyprus Civil Defence. (2020). Preventing Forest Fires. Σύνδεσμος προς την Ιστοσελίδα: https://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/fd93_en/fd93_en. (Ημερομηνία Πρόσβασης: 28/09/2023)

⁵ IPCC. (2014). *Climate Change 2014: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change.*

Η κατάρτιση στο πλαίσιο του έργου Forest Fire Protection είχε ως στόχο να ενισχύσει αυτές τις στρατηγικές με σκοπό την εξέλιξή τους, προκειμένου να αντιμετωπίσουν αυτές τις μεταβαλλόμενες συνθήκες, εστιάζοντας στους ενήλικες κατοίκους της υπαίθρου. Στα πλαίσια της δραστηριότητας μελέτης του αντικτύπου αξιολογήθηκαν οι ακόλουθοι παράγοντες: το ποσοστό επιβίωσης των κοινοτήτων τους, τη επικινδυνότητα των πυρκαγιών εντός των κοινοτήτων, το ποσοστό επιβίωσης των ζώων, τις υλικές ζημιές και την αυτοπεποίθηση των συμμετεχόντων όταν αυτοί απειλούνται από τις πυρκαγιές. Οι παράγοντες αυτοί αξιολογήθηκαν σε 4 κοινότητες οι οποίες έλαβαν μέρος στο πρόγραμμα κατάρτισης του έργου και σε 4 κοινότητες οι οποίες δεν έλαβαν μέρος στην κατάρτιση αυτή, και οι οποίες έχουν παρόμοιο κοινωνικοοικονομικό και γεωγραφικό προφίλ.

Συμπερασματικά, η πρόληψη των δασικών πυρκαγιών στην Κύπρο αποτελεί μια πολυδιάστατη προσπάθεια η οποία συνδυάζει τη διατήρηση του περιβάλλοντος, τη δημόσια ασφάλεια και τη βιώσιμη διαχείριση της γης. Η εισαγωγή θέτει τα θεμέλια για μια ολοκληρωμένη διερεύνηση στο πλαίσιο των επόμενων κεφαλαίων της «Μεσοπρόθεσμης Αξιολόγησης του Αντικτύπου του Εκπαιδευτικού Υλικού κατά τη διάρκεια της Αντιπυρικής Περιόδου». Καθώς ο αναγνώστης θα προχωράει στις επόμενες ενότητες της παρούσας έκθεσης, θα αποκτήσει μια ολιστική κατανόηση της υλοποίησης των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων του έργου. Οι ενότητες που ακολουθούν συμβάλλουν σε μια ολοκληρωμένη αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του προγράμματος κατάρτισης του έργου. Συμμετέχοντας σε καίριες συζητήσεις και αντλώντας από αυτές εφαρμόσιμες συστάσεις, η παρούσα έκθεση αποσκοπεί στη διευκόλυνση της λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων και στη βελτίωση των στρατηγικών για την καλύτερη προετοιμασία και αντιμετώπιση μελλοντικών αντιπυρικών περιόδων.

Περιγραφή των Συμμετεχόντων

Εκπαιδευμένοι Συμμετέχοντες

Συνολικά 40 συμμετέχοντες εκπαιδεύτηκαν κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων του έργου. Η κατάρτιση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο πιλοτικών δραστηριοτήτων με φυσική παρουσία, κατά τις οποίες χρησιμοποιήθηκε και δοκιμάστηκε το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού προγράμματος που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του δεύτερου αποτελέσματος του έργου. Πρόκειται για μια εμπειρία μικτής μάθησης με συνολικό προτεινόμενο χρόνο μελέτης 18 ωρών. Οι εκπαιδευμένοι που συμμετείχαν ενεργά σε αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα είχαν την ευκαιρία να μάθουν για στρατηγικές αυτοπροστασίας και ετοιμότητας έναντι των δασικών πυρκαγιών. Επίσης, ειδικοί εκπαιδευτές στον τομέα της πυρόσβεσης, διευκόλυναν τη διεξαγωγή των εργαστηρίων μας κατά τις πιλοτικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες του έργου.

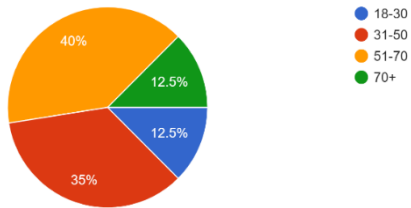
Σχήμα 1: Φωτογραφίες από την πιλοτική δοκιμή

Οι συμμετέχοντες που εκπαιδεύτηκαν προέρχονται από διαφορετικά επαγγελματικά υπόβαθρα και κατοικούν σε κοινότητες γύρω από την πρωτεύουσα, δηλαδή τη Λευκωσία, όπως για παράδειγμα από τις κοινότητες Ακάκι, Αστρομερίτης, Ορούντα και Κάτω Μονή. Τα παραδείγματα τομεακής εργασίας περιλαμβάνουν τους κοινοτάρχες των χωριών και τα άτομα που εργάζονται στα κοινοτικά συμβούλια των κοινοτήτων αυτών. Το επαγγελματικό υπόβαθρο των συμμετεχόντων ποικίλλει, περιλαμβάνοντας δημόσιους και ιδιωτικούς υπαλλήλους, διοικητικούς βοηθούς, αγρότες, εκπαιδευτικούς και δασκάλους, ερευνητές και άτομα που εργάζονται στους τοπικούς πυροσβεστικούς σταθμούς. Οι ηλικιακές ομάδες των συμμετεχόντων επίσης κυμαίνονται. Ένα ποσοστό που ανέρχεται στο 40% είναι μεταξύ 51-70 ετών, το 35% είναι μεταξύ 31-50 ετών, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό που ανέρχεται στο 12,5%

είναι μεταξύ 18-30 ετών, ενώ, τέλος, και ένα άλλο ποσοστό που ανέρχεται στο 12,5% είναι άνω των 70 ετών.

Ποια είναι η ηλικιακή σας ομάδα;
40 responses

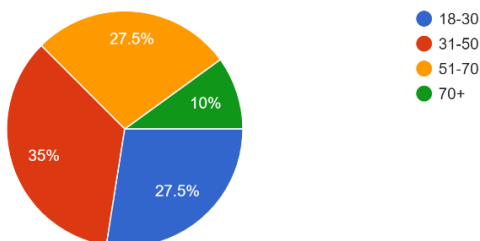

Σχήμα 2: Ποια είναι η ηλικιακή σας ομάδα;

Μη Εκπαιδευμένοι Συμμετέχοντες

Συνολικά εκπαιδεύτηκαν 40 συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων του έργου. Οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες προέρχονται από διάφορα επαγγελματικά υπόβαθρα και κατοικούν σε κοινότητες γύρω από τη Λεμεσό, την Πάφο και τη Λάρνακα, συμπεριλαμβανομένων των χωριών Πύργος, Ορά, Λιβάδια και Άγιος Παύλος. Τα παραδείγματα τομεακής εργασίας περιλαμβάνουν τους κοινοτάρχες των χωριών και τα άτομα που εργάζονται στα κοινοτικά συμβούλια των κοινοτήτων αυτών. Το επαγγελματικό υπόβαθρό τους ποικίλλει, περιλαμβανομένων δημοσίων και ιδιωτικών υπαλλήλων, διοικητικών βοηθών, αγροτών, εκπαιδευτικών και δασκάλων, ερευνητών και ατόμων που εργάζονται στους τοπικούς πυροσβεστικούς σταθμούς. Οι ηλικιακές ομάδες των μη εκπαιδευόμενων συμμετεχόντων κυμαίνονται από ένα 35% οι οποίοι βρίσκονται σε ένα ηλικιακό φάσμα μεταξύ 31-50 ετών, 27,5% μεταξύ 51-70 ετών, 27,5% μεταξύ 18-50 ετών, ενώ ένα ποσοστό που ανέρχεται στο 10% είναι άνω των 70 ετών.

Ποια είναι η ηλικιακή σας ομάδα;
40 responses

Σχήμα 3: Ποια είναι η ηλικιακή σας ομάδα;

Παρουσίαση των Κύριων Ευρημάτων

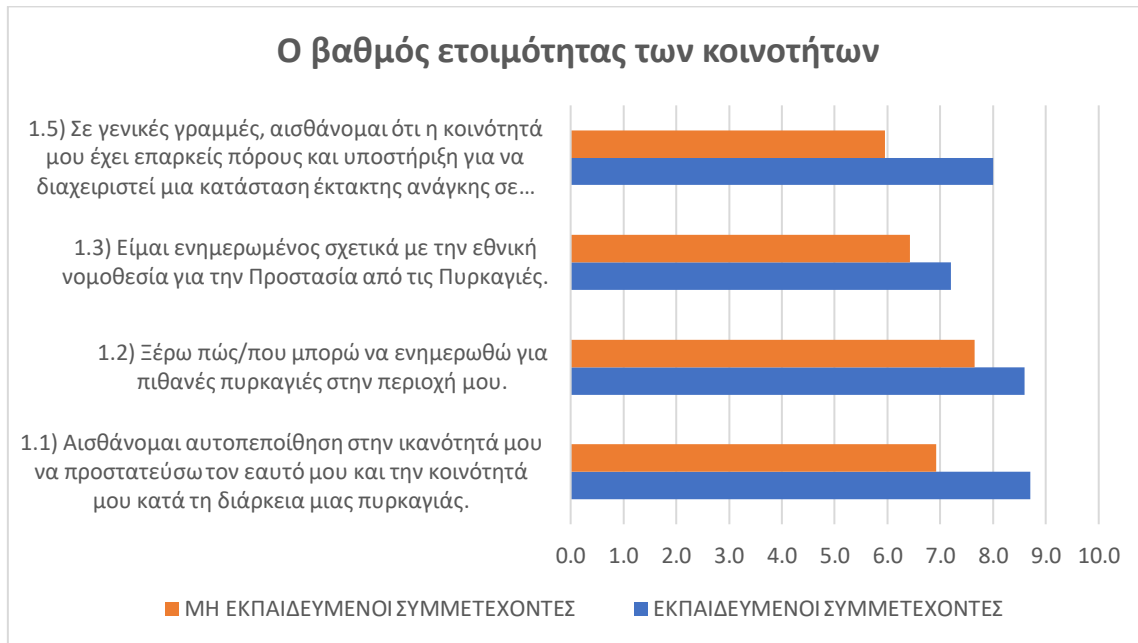
Σε γενικές γραμμές, οι εκπαιδευμένοι και οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες σημείωσαν μέσες τιμές άνω του 6 (από 10) στις δηλώσεις όλων των παραγόντων που περιλαμβάνονται στα ερωτηματολόγια της έρευνας. Η ανάλυση και η παρουσίαση κάθε παράγοντα ακολουθεί στις παρακάτω ενότητες.

Παράγοντας 1: Ο βαθμός ετοιμότητας των κοινοτήτων

Ο αντίκτυπος της κατάρτισης στα ποσοστά επιβίωσης των κοινοτήτων και στην ετοιμότητά τους για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που προκαλούνται ως αποτέλεσμα δασικών πυρκαγιών είναι εμφανής μέσω των υψηλότερων επιπέδων εμπιστοσύνης και ευαισθητοποίησης που εκφράστηκαν μεταξύ των εκπαιδευόμενων συμμετεχόντων, σε σύγκριση με τους μη εκπαιδευμένους συμμετέχοντες. Οι συμμετέχοντες που εκπαιδεύτηκαν αισθάνθηκαν μεγαλύτερη σιγουριά ότι οι κοινότητές τους διαθέτουν επαρκείς πόρους και υποστήριξη για να αντιμετωπίσουν μια έκτακτη κατάσταση λόγω δασικής πυρκαγιάς (βαθμολογία 8,0), σε σύγκριση με τους συμμετέχοντες που δεν εκπαιδεύτηκαν (βαθμολογία 6,0). Επίσης, οι εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες ήταν πιο ενήμεροι για την εθνική νομοθεσία για την πυροπροστασία από δασικές πυρκαγιές. Όσον αφορά την πηγή ενημέρωσής τους για ενδεχόμενες δασικές πυρκαγιές στην περιοχή τους, οι καταρτιζόμενοι (βαθμολογία 8,6) και οι μη καταρτιζόμενοι (βαθμολογία 7,7) έφτασαν σε αρκετά παρόμοια μέσα αποτελέσματα, ενώ οι καταρτιζόμενοι συμμετέχοντες ένιωθαν κάπως πιο άνετοι.

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες αισθάνονταν πιο σίγουροι για την ικανότητά τους να προστατεύσουν την κοινότητά τους κατά τη διάρκεια πυρκαγιών (βαθμολογία 8,7) σε σχέση με τους μη εκπαιδευμένους συμμετέχοντες (βαθμολογία 6,9). Συμπερασματικά, η αυξημένη αυτοπεποίθηση, η βελτιωμένη αντίληψη όσον αφορά τους πόρους, καθώς και η αυξημένη ευαισθητοποίηση και γνώση όσον αφορά τους νομικούς κανονισμούς που παρατηρήθηκε μεταξύ των εκπαιδευόμενων συμμετεχόντων υπογραμμίζουν την αποτελεσματικότητα της κατάρτισης όσον αφορά την ενδυνάμωση των κοινοτήτων να προστατεύονται κατά τη διάρκεια δασικών πυρκαγιών.

Σχήμα 4: Εκτιμώμενος συνολικός μέσος όρος των αποτελεσμάτων των ερωτήσεων σχετικά με το βαθμό ετοιμότητας των κοινοτήτων.

Προκύπτει μια ευδιάκριτη αντίθεση όταν εξετάζεται η διαθεσιμότητα σχετικού εξοπλισμού ασφαλείας στα σπίτια των συμμετεχόντων σε περίπτωση πυρκαγιάς. Ειδικότερα, το 57,7% των εκπαιδευόμενων συμμετεχόντων εξέφρασε την πρόθεση να αποκτήσει τέτοιου είδους εξοπλισμό, σε πλήρη αντίθεση με το 20% των μη εκπαιδευόμενων συμμετεχόντων. Μικρότερο ποσοστό των εκπαιδευόμενων ανέφερε την μη κατοχή εξοπλισμού ασφαλείας (10%), ενώ ένα μεγαλύτερο ποσοστό των μη εκπαιδευόμενων ανέφερε την απουσία τέτοιων εφοδίων (40%). Είναι ενδιαφέρον το γεγονός ότι οι αριθμοί ευθυγραμμίζονται σε μεγαλύτερο βαθμό όταν εξετάζονται όσοι ήδη διαθέτουν εξοπλισμό ασφαλείας και έχουν ήδη εξοπλίσει επαρκώς τα σπίτια τους (το 32,5% των εκπαιδευόμενων και το 40% των μη εκπαιδευόμενων).

Πρόσθετα Σχόλια

Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Οι συμμετέχοντες εκπαιδευμένοι εξέφρασαν τις ανησυχίες της κοινότητάς τους για την πυρασφάλεια, αναφέροντας την ύπαρξη ενός μόνο μικρού πυροσβεστικού οχήματος έκτακτης ανάγκης, ενώ εύχονταν ότι δεν θα εκδηλωθεί κανένα περιστατικό δασικής πυρκαγιάς στις κοινότητές τους. Ανέφεραν επίσης ότι έχουν καταρτίσει έναν κατάλογο εθελοντών οι οποίοι είναι εξοπλισμένοι με μηχανήματα, τονίζοντας την αυξημένη ανάγκη για πυροσβεστικά οχήματα. Παρά το γεγονός ότι διαθέτουν πυροσβεστικό σταθμό και ότι αισθάνονται πιο προετοιμασμένοι μετά τη λήξη των σεμιναρίων, αναγνωρίζουν

ότι τα αποτελέσματα εξαρτώνται σε πολύ μεγάλο βαθμό από τον τύπο της πυρκαγιάς. Αναγνωρίζουν επίσης τη σημασία της λήψης προληπτικών μέτρων κατά των δασικών πυρκαγιών και πιστεύουν ότι η κοινότητά τους έχει λάβει επαρκή θετικά μέτρα μετά την λήξη

Σχόλια Εκπαιδευόμενου:

«Μετά από τη λήξη αυτού του προγράμματος εκπαίδευσης, πιστεύω ότι η κοινότητά μου έχει λάβει αρκετά μέτρα ευαισθητοποίησης και πρόληψης.» (Ιδιωτικός υπάλληλος, ηλικίας 51-70 ετών)

της εκπαίδευσης. Συνολικά, τονίζουν τη σημασία της ετοιμότητας σε επίπεδο κοινότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων και υπογραμμίζουν το ρόλο της εκπαίδευσης και της ενημέρωσης στην αποτελεσματική αντιμετώπιση πιθανών απειλών δασικών πυρκαγιών.

Μη Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Σύμφωνα με την έρευνα μεταξύ των μη εκπαιδευόμενων ατόμων, οι κοινότητες λαμβάνουν σοβαρά υπόψη την πυρασφάλεια με διάφορα μέτρα, όπως δημιουργία δεξαμενών νερού και σημείων υδροληψίας, καθώς και τη διεξαγωγή ετήσιων σεμιναρίων σε συνεργασία με την Πυροσβεστική Υπηρεσία για την εκπαίδευση των κατοίκων. Ωστόσο, ορισμένοι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι η κοινότητά τους στερείται πυροσβεστικών οχημάτων. Άλλοι συμμετέχοντες δήλωσαν ότι συνεργάζονται με τις γειτονικές κοινότητες και έχουν ένα καλά προετοιμασμένο σχέδιο πυροπροστασίας για το οποίο αναμένουν την έγκριση χρηματοδότησης. Μια εθελοντική πυροσβεστική ομάδα, ένα πυροσβεστικό όχημα και ένα σύστημα φωτισμού συμβάλλουν στην ετοιμότητα των κοινοτήτων αυτών, αν και τα αποτελέσματα εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τον τύπο της δασικής πυρκαγιάς. Σε γενικές γραμμές, η κοινότητα είναι προορατική και προετοιμασμένη, αλλά οι προκλήσεις σε ζητήματα που αφορούν τη χρηματοδότηση εξακολουθούν να υφίστανται.

Οι εκπαιδευμένοι και οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες εξέφρασαν τις ανησυχίες τους σχετικά με την πυρασφάλεια της κοινότητάς τους, τονίζοντας την έλλειψη πόρων έκτακτης ανάγκης, όπως μικρά πυροσβεστικά οχήματα και πυροσβεστικούς σταθμούς. Ωστόσο, η ομάδα των εκπαιδευόμενων φαίνεται να είναι πιο ενεργή στην αναζήτηση γνώσεων και ετοιμότητας, καθώς αναφέρουν ότι παρακολούθησαν σεμινάρια και αισθάνθηκαν πιο ενημερωμένοι με τη λήξη τους. Τόνισαν επίσης τη σημασία των προληπτικών μέτρων κατά των δασικών πυρκαγιών. Αντίθετα, η προσέγγιση της ομάδας των μη εκπαιδευόμενων βασίζεται περισσότερο στην ελπίδα και την προσευχή για την πρόληψη των δασικών πυρκαγιών. Και οι

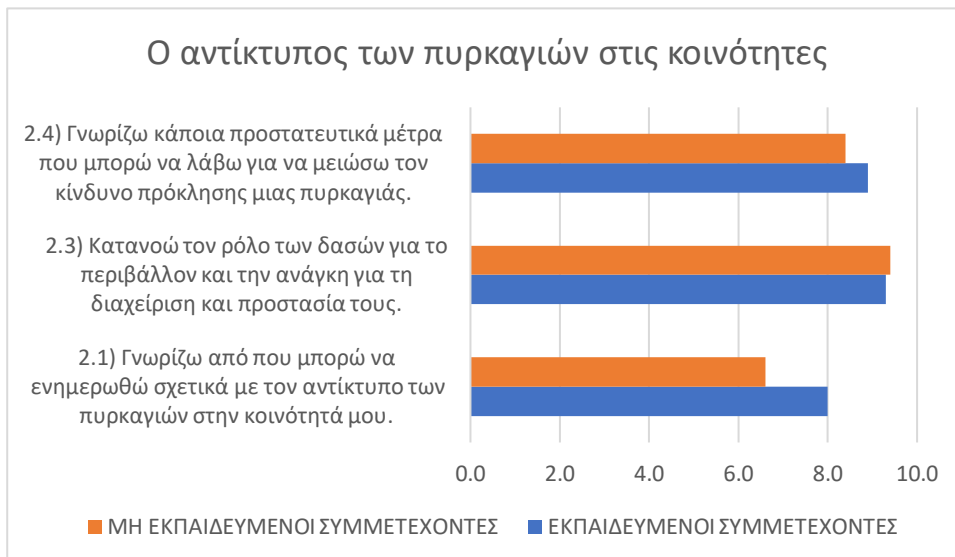
δύο ομάδες αναγνωρίζουν τη σημασία της ετοιμότητας σε επίπεδο κοινότητας και την ανάγκη για πυροσβεστικά οχήματα, υποδεικνύοντας μια κοινή κατανόηση της σημασίας των πόρων για την αντιμετώπιση πιθανών κρίσεων. Το γεγονός ότι ένα τεράστιο ποσοστό των εκπαιδευόμενων και των μη εκπαιδευόμενων συμμετεχόντων είναι εξοπλισμένοι με εξοπλισμό πυρασφάλειας φανερώνει την ευαισθητοποίησή τους σχετικά με τον πιθανό κίνδυνο και την επικινδυνότητα των δασικών πυρκαγιών.

Παράγοντας 2: Ο αντίκτυπος των πυρκαγιών στις κοινότητες

Παρόλο που η εκπαίδευση δεν μπόρεσε να επηρεάσει τον αντίκτυπο των πυρκαγιών στις κοινότητες, τα αποτελέσματα αποκαλύπτουν σημαντικές ενδείξεις. Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες στο πρόγραμμα εκπαίδευσης γνωρίζουν από πού μπορούν να ενημερωθούν για τον αντίκτυπο των πυρκαγιών. Όσον αφορά το ρόλο των δασών στο περιβάλλον και την ανάγκη διαχείρισης και προστασίας τους, οι εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 9,3) και οι μη εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 9,4) παρουσίασαν παρόμοια επίπεδα κατανόησης. Ομοίως, αντιπροσωπεύεται ότι τόσο οι εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 8,9) όσο και οι μη εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 8,4) γνωρίζουν ορισμένα προληπτικά μέτρα που μπορούν να ληφθούν για τη μείωση του κινδύνου πυρκαγιών. Συνολικά, ο αντίκτυπος των πυρκαγιών στις κοινότητες αναγνωρίζεται από αυτές τις τρεις δηλώσεις και από τις δύο ομάδες συμμετεχόντων που έχουν το ίδιο επίπεδο κατανόησης σχετικά με τις επιπτώσεις των πυρκαγιών στο περιβάλλον.

Σχήμα 5: Εκτιμώμενος συνολικός μέσος όρος των αποτελεσμάτων των ερωτήσεων σχετικά με τον αντίκτυπο των πυρκαγιών στις κοινότητες.

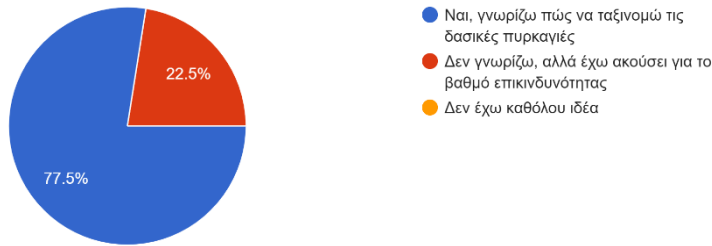
Αξίζει να σημειωθεί ότι το 77,5% των εκπαιδευομένων, σε σύγκριση με το 47,5% των μη εκπαιδευομένων, γνωρίζει πώς να ταξινομή τις δασικές πυρκαγιές σύμφωνα με την κατηγορία επικινδυνότητάς τους. Επίσης, το 12,5% των μη εκπαιδευομένων ανέφερε ότι δεν γνωρίζει πώς να ταξινομή τις πυρκαγιές σε σύγκριση με το 0% των εκπαιδευομένων. Ωστόσο, το 22,5% των εκπαιδευομένων ανέφερε ότι δεν γνωρίζει αλλά έχει ακούσει για το θέμα αυτό, ενώ το 40% των μη εκπαιδευομένων ανέφερε ότι παρόλο που δεν γνωρίζει για το θέμα, έχει ακούσει γι' αυτό.

2.2) Γνωρίζω πώς να ταξινομή τις δασικές πυρκαγιές σύμφωνα με τον βαθμό της επικινδυνότητάς τους (χαμηλή, μέτρια, υψηλή, πολύ υψηλή και ακραία).

40 responses

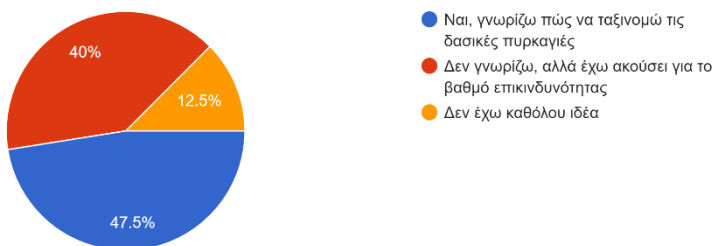

Σχήμα 6: Ερώτηση προς τους Εκπαιδευμένους συμμετέχοντες - 2.2) Γνωρίζω πώς να ταξινομή τις δασικές πυρκαγιές σύμφωνα με τον βαθμό επικινδυνότητάς τους (χαμηλή, μέτρια, υψηλή, πολύ υψηλή και ακραία).

- Μπλε = Ναι, ξέρω πώς να ταξινομή τις δασικές πυρκαγιές.
- Κόκκινο = Δεν ξέρω, αλλά έχω ακούσει για το βαθμό επικινδυνότητας.
- Κίτρινο = Δεν έχω καθόλου ιδέα

2.2) Γνωρίζω πώς να ταξινομή τις δασικές πυρκαγιές σύμφωνα με τον βαθμό της επικινδυνότητάς τους (χαμηλή, μέτρια, υψηλή, πολύ υψηλή και ακραία).

40 responses

Σχήμα 7: Ερώτηση προς τους μη Εκπαιδευμένους συμμετέχοντες - 2.2) Γνωρίζω πώς να ταξινομή τις δασικές πυρκαγιές σύμφωνα με τον βαθμό επικινδυνότητάς τους (χαμηλή, μέτρια, υψηλή, πολύ υψηλή και ακραία).

- Μπλε = Ναι, ξέρω πώς να ταξινομή τις δασικές πυρκαγιές.
- Κόκκινο = Δεν ξέρω, αλλά έχω ακούσει για το βαθμό επικινδυνότητας.
- Κίτρινο = Δεν έχω καθόλου ιδέα

Πρόσθετα Σχόλια

Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης εξέφρασαν τις ανησυχίες τους σχετικά με τη σοβαρότητα των πυρκαγιών στις κοινότητες, τονίζοντας ιδιαίτερα την ανάγκη λήψης πρόσθετων μέτρων για την αντιμετώπιση της ανεξέλεγκτης καύσης, η οποία απειλεί άμεσα τα σπίτια σε ευάλωτες γεωγραφικές περιοχές. Αναγνώρισαν τις σοβαρές συνέπειες των πυρκαγιών στα δέντρα, την άγρια ζωή και το περιβάλλον στο σύνολό του. Αφού κατανόησαν τη φύση και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των πυρκαγιών, οι συμμετέχοντες συζήτησαν τα μέτρα προστασίας που έμαθαν για τον μετριασμό των κινδύνων που προκύπτουν από τις πυρκαγιές και τον κρίσιμο ρόλο των δασών στη διατήρηση του περιβάλλοντος. Η συζήτηση ανέδειξε τις πολύπλευρες επιπτώσεις των πυρκαγιών στις κοινότητες, συμπεριλαμβανομένων της απώλειας ανθρώπινων ζωών και τραυματισμών, της καταστροφής περιουσίας και υποδομών που οδηγούν σε οικονομικές απώλειες, καθώς επίσης των δυσμενών επιπτώσεων στην υγεία του ανθρώπου και του οικοσυστήματος λόγω του καπνού και των επιβλαβών εκπομπών. Αυτή η ολοκληρωμένη κατανόηση υπογραμμίζει τη σημασία των προληπτικών μέτρων πρόληψης για την άμβλυση των εκτεταμένων επιπτώσεων των πυρκαγιών τόσο στις κοινότητες όσο και στο περιβάλλον.

Μαρτυρία:

«Μετά την λήξη του προγράμματος εκπαίδευσης, γνωρίζω κάποια μέτρα προστασίας που μπορώ να λάβω για να μειώσω τον κίνδυνο πυρκαγιάς, καθώς επίσης και για τον ρόλο των δασών για το περιβάλλον.» (Τοπική Αυτοδιοίκηση – Γραμματέας Κοινότητας, ηλικίας 51-70 ετών)

Μη Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Οι συμμετέχοντες που δεν παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης μοιράστηκαν τις απόψεις τους σχετικά με τον αντίκτυπο των πυρκαγιών, τονίζοντας τις προκλήσεις που θα αντιμετώπιζαν σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς λόγω της απομακρυσμένης θέσης των πυροσβεστικών μέσων, τα οποία συχνά ξεπερνούν τα 40 λεπτά απόκρισης. Τόνισαν την ψυχολογική επιβάρυνση των κατοίκων από τις πυρκαγιές, τον αντίκτυπό τους στην προσέλκυση νέων κατοίκων και τη διατάραξη που αυτές επιφέρουν στα μέσα διαβίωσης. Η περιβαλλοντική καταστροφή, η απώλεια ανθρώπινων ζωών και οι υλικές ζημιές αναφέρθηκαν επίσης ως σημαντικές συνέπειες. Συγκεκριμένα, οι

πυρκαγιές αυτές σημειώθηκε ότι είναι καταστροφικές τόσο για το περιβάλλον όσο και για τα άτομα που ασχολούνται με τη γεωργία και τα αγροτικά επαγγέλματα, όπως η γεωργία και η δασοκομία. Οι οπωρώνες και οι ελαιώνες επισημάνθηκαν ως ιδιαίτερα ευάλωτοι έναντι των πυρκαγιών. Τα σχόλια των συμμετεχόντων υπογράμμισαν την επείγουσα ανάγκη για αποτελεσματικές στρατηγικές πυρόσβεσης και μέτρα πρόληψης για τον μετριασμό των εκτεταμένων επιπτώσεων των πυρκαγιών τόσο για τους κατοίκους όσο και για το περιβάλλον.

Τόσο οι εκπαιδευμένοι όσο και οι μη εκπαιδευμένοι εξέφρασαν ανησυχίες σχετικά με τον αντίκτυπο των πυρκαγιών, αναγνωρίζοντας τις εκτεταμένες επιπτώσεις τους τόσο στις κοινότητες όσο και στο περιβάλλον. Οι εκπαιδευμένοι επικεντρώθηκαν στα μέτρα πρόληψης και μείωσης των κινδύνων που προκύπτουν από τις πυρκαγιές, συμπεριλαμβανομένης της ελεγχόμενης καύσης και του ρόλου των δασών στην προστασία του περιβάλλοντος. Έδειξαν επίσης κατανόηση της έννοιας των πυρκαγιών και των οικολογικών τους επιπτώσεων, δίνοντας έμφαση σε θέματα που αφορούν την ατομική ευθύνη για την πρόληψή τους.

Από την άλλη πλευρά, οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες τόνισαν τις πρακτικές προκλήσεις στη διαχείριση των πυρκαγιών, όπως η περιορισμένη προσβασιμότητα των μέσων πυρόσβεσης σε εύλογο χρονικό διάστημα. Επίσης, εμβάθυναν στις ψυχολογικές και οικονομικές συνέπειες των πυρκαγιών, συμπεριλαμβανομένης των συνεπειών τους στην ευημερία των κατοίκων, την ανάπτυξη της κοινότητας και τα μέσα διαβίωσης. Οι εν λόγω συμμετέχοντες τόνισαν την επείγουσα ανάγκη για αποτελεσματικές στρατηγικές πυρόσβεσης για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

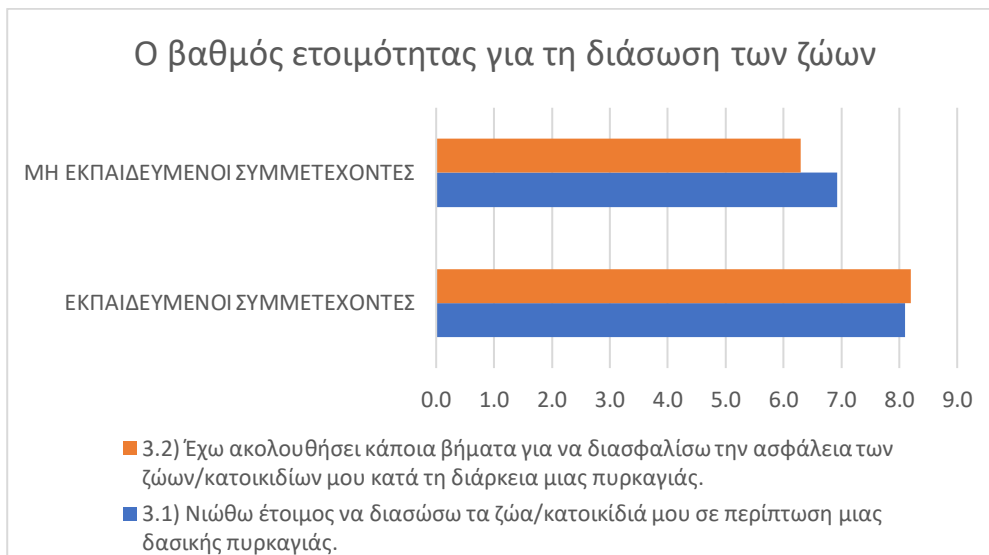
Και οι δύο ομάδες αναγνώρισαν το καταστροφικό δυναμικό των πυρκαγιών, αναγνωρίζοντας την ικανότητά τους να προκαλούν απώλειες ανθρώπινων ζωών, καταστροφή περιουσιών και περιβαλλοντική υποβάθμιση. Ενώ οι εκπαιδευμένοι επικεντρώθηκαν στα μέτρα πρόληψης και στα δασικά οικοσυστήματα, οι μη εκπαιδευμένοι παρείχαν πληροφορίες για τις πραγματικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι κοινότητες κατά τη διάρκεια έκτακτων περιστατικών πυρκαγιάς και τις ευρύτερες κοινωνικοοικονομικές τους επιπτώσεις. Συνοπτικά, οι εκπαιδευμένοι επικεντρώθηκαν στα προληπτικά μέτρα, ενώ οι μη εκπαιδευμένοι τόνισαν τις πολύπλοκες συνέπειες και τις δυσκολίες στη διαχείριση των περιστατικών εκδήλωσης πυρκαγιών.

Παράγοντας 3: Ο βαθμός ετοιμότητας για τη διάσωση των ζώων

Η κατάρτιση επηρέασε το επίπεδο δράσης που ανέλαβαν οι συμμετέχοντες σχετικά με τα ζώα/κατοικίδια ζώα εντός των κοινοτήτων τους. Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης (βαθμολογία 8,1), σε σχέση με τους συμμετέχοντες που δεν το παρακολούθησαν (βαθμολογία 6,9), αισθάνθηκαν προετοιμασμένοι να απομακρύνουν τα ζώα/κατοικίδια ζώα τους σε περίπτωση εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς. Παρομοίως, τα περισσότερα από τα άτομα που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης (βαθμολογία 8,2), σε σύγκριση με τους συμμετέχοντες που δεν παρακολούθησαν το πρόγραμμα (βαθμολογία 6,3), έλαβαν μέτρα για να εξασφαλίσουν την ασφάλεια των ζώων/κατοικιδίων κατά τη διάρκεια μιας δασικής πυρκαγιάς. Συνοπτικά, η κατάρτιση επέδειξε από αντίκτυπο στα προληπτικά μέτρα που οι συμμετέχοντες προτίθενται να λάβουν όσον αφορά τα ζώα και τα κατοικίδια ζώα της κοινότητας, με τους εκπαιδευόμενους συμμετέχοντες να επιδεικνύουν τόσο μεγαλύτερη αίσθηση ετοιμότητας για εκκένωση (βαθμολογία 8,1 έναντι 6,9 αντίστοιχα), όσο και μεγαλύτερη αίσθηση δέσμευσης για τη διασφάλιση της ασφάλειας των ζώων τους κατά τη διάρκεια περιστατικών εκδήλωσης δασικής πυρκαγιάς (βαθμολογία 8,2 έναντι 6,3 αντίστοιχα), σε σύγκριση με τους συμμετέχοντες που δεν παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης.

Σχήμα 8: Εκτιμώμενος συνολικός μέσος όρος των αποτελεσμάτων των ερωτήσεων σχετικά με το βαθμό ετοιμότητας για τη διάσωση των ζώων.

Πρόσθετα Σχόλια

Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Οι εκπαιδευμένοι μοιράστηκαν τις απόψεις τους σχετικά με την ενίσχυση του βαθμού ετοιμότητας για τη διάσωση των ζώων στις κοινότητές τους κατά τη

διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Τόνισαν τη σημασία της δημιουργίας αντιπυρικών ζωνών με τον καθαρισμό των χώρων και τη δημιουργία κατάλληλων καταφυγίων. Πρότειναν επίσης τη μετεγκατάσταση των ζώων σε καθαρές περιοχές για περισσότερη ασφάλεια. Ακόμα, εξέφρασαν την άποψη ότι πολλά άτομα πιθανόν να παραλείψουν να μεριμνήσουν για τα κατοικίδια τους λόγω του άγχους και του πανικού που προκύπτουν κατά τη διάρκεια τέτοιων καταστάσεων, τονίζοντας τη σημασία της ευαισθητοποίησης και των μέτρων πρόληψης για την αντιμετώπιση του ζητήματος αυτού. Ενώ αναγνώρισαν την πρόκληση της μετακίνησης των ζώων σε κάποιον άλλο χώρο, επέδειξαν την ετοιμότητά τους να συμβάλουν στη διάσωση των ζώων χρησιμοποιώντας πυροσβεστήρες, λάστιχα, δεξαμενές νερού και κλουβιά που είναι εύκολα προσβάσιμα. Εξέφρασαν επίσης την πρόθεσή τους να ενσωματώσουν μεθόδους εκκένωσης των ζώων στα σχέδια διαφυγής τους. Παρόλο που πολλοί από αυτούς δεν είχαν προσωπικά κατοικίδια ζώα, εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους για να πληροφορηθούν για την παροχή βοήθειας στα ζώα κατά τη διάρκεια μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης.

Μη Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες συζήτησαν την προσέγγισή τους για τη διασφάλιση της επιβίωσης των ζώων στην κοινότητά τους σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης. Ανέφεραν ότι διαθέτουν πυροσβεστήρες οι οποίοι είναι στρατηγικά τοποθετημένοι στην περιοχή γύρω από τα σπίτια τους, λάστιχα τα οποία είναι συνδεδεμένα σε εξωτερικές βρύσες, καθώς και μια δεξαμενή νερού που είναι προετοιμασμένη για σκοπούς πυρόσβεσης. Ανέφεραν επίσης ότι έχουν εγκαταστήσει τα κλουβιά των ζώων για εύκολη πρόσβαση και μετακίνηση. Παρόλο που ο αριθμός των ζώων που διαθέτουν είναι μικρός, πιστεύουν ότι η διάσωσή τους είναι εφικτή. Ωστόσο, παραδέχθηκαν ότι δεν διαθέτουν ένα επίσημο σχέδιο για καταστάσεις έκτακτης ανάγκης και αναγνώρισαν τις προκλήσεις που περιλαμβάνει η μετεγκατάσταση των ζώων σε άλλη τοποθεσία. Παρά τις δυσκολίες, εξέφρασαν την ετοιμότητά τους να πάρουν τα ζώα μαζί τους άμεσα, αν παραστεί ανάγκη.

Συνοπτικά, τόσο οι συμμετέχοντες που δεν παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης όσο και εκείνοι που το παρακολούθησαν αναγνώρισαν τη σημασία της προστασίας των ζώων κατά τη διάρκεια μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης και μοιράστηκαν ορισμένα μέτρα ετοιμότητας που μπορούν να ληφθούν, όπως η εξασφάλιση πυροσβεστήρων και εύκολα προσβάσιμων κλουβιών. Οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης επέδειξαν μια πιο προορατική προσέγγιση, προτείνοντας έναν πιο ολοκληρωμένο σχεδιασμό που

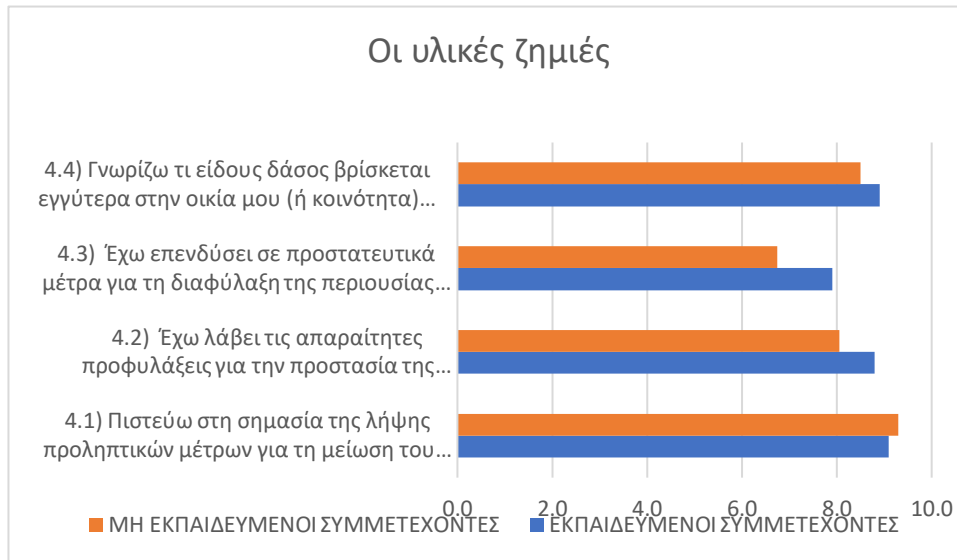

περιλαμβάνει τον καθαρισμό των χώρων, τη δημιουργία αντιπυρικών ζωνών και την ενσωμάτωση μεθόδων εκκένωσης των ζώων στα σχέδια διαφυγής. Αυτό υποδηλώνει ότι οι μη εκπαιδευμένοι μπορούν να επωφεληθούν από ειδικά προσαρμοσμένες κατευθυντήριες γραμμές μέσω τακτικών εκπαιδεύσεων και υποστήριξης.

Παράγοντας 4: Οι υλικές ζημιές

Αυτή η ενότητα αναφέρεται στο κατά πόσον τα περιστατικά πυρκαγιάς που εκδηλώθηκαν κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου προκάλεσαν υλικές ζημιές στις κοινότητες. Τόσο οι εκπαιδευμένοι όσο και οι μη εκπαιδευμένοι ανέφεραν ότι οι ιδιοκτησίες τους είναι καλά προετοιμασμένες για να αντέξουν μια δασική πυρκαγιά (οι εκπαιδευμένοι με βαθμολογία 8,8 και οι μη εκπαιδευμένοι με 8,1). Επίσης, τόσο οι εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 9,1) όσο και οι μη εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 9,3) συμμετέχοντες αναγνωρίζουν τη σημασία της λήψης προληπτικών μέτρων για τη μείωση του κινδύνου ζημιών ή υλικών απωλειών από δασικές πυρκαγιές. Ομοίως, οι εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 8,9) και οι μη εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 8,5) γνωρίζουν ποιο είδος δάσους βρίσκεται πιο κοντά στα σπίτια τους και πόσο γρήγορα μπορεί να εξαπλωθεί μια πυρκαγιά και να φτάσει στα σπίτια τους. Ωστόσο, τα δεδομένα υποδεικνύουν μια αξιοσημείωτη διάκριση στον τομέα των προληπτικών επενδύσεων, με περισσότερους εκπαιδευόμενους συμμετέχοντες να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα για την προστασία των ιδιοκτησιών τους από τις δασικές πυρκαγιές (βαθμολογία 7,9) σε σχέση με τους μη εκπαιδευμένους συμμετέχοντες (βαθμολογία 6,8). Συνοπτικά, τα ευρήματα αναδεικνύουν συλλογικά την έντονη επίδραση της κατάρτισης στις αντιλήψεις και τη δράση των συμμετεχόντων, υπογραμμίζοντας τον σπουδαίο ρόλο που διαδραματίζει το στοιχείο της ετοιμότητας στην ενίσχυση της αντίδρασης της κοινότητας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης που προκαλούνται εξαιτίας δασικών πυρκαγιών.

Σχήμα 9: Εκτιμώμενος συνολικός μέσος όρος των αποτελεσμάτων των ερωτήσεων σχετικά με τις υλικές ζημιές.

Πρόσθετα Σχόλια

Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Οι εκπαιδευμένοι εξέφρασαν την ανησυχία τους για τις σημαντικές υλικές απώλειες που προκαλούν οι πυρκαγιές, ιδίως όσον αφορά τις οικολογικές ζημιές στα δάση και την άγρια ζωή. Επεσήμαναν τους κινδύνους των πυρκαγιών και τις πηγές ανάφλεξης, τονίζοντας παράλληλα την ανάγκη αναγνώρισης αυτών των κινδύνων. Ανέφεραν επίσης ότι οι δασικές πυρκαγιές μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικές υλικές ζημιές, καθώς καταστρέφουν τα δάση και τη βλάστηση, πλήττοντας τους φυσικούς πόρους και το περιβάλλον. Η ζημιά αυτή μπορεί να επιφέρει δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον, την οικονομία και την ασφάλεια των ανθρώπων.

Μη Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες εξέφρασαν σοβαρές ανησυχίες για τις πιθανές συνέπειες μιας πυρκαγιάς, τονίζοντας ότι, τόσο τις υλικές όσο και τις περιβαλλοντικές ζημιές μπορούν να είναι ανυπολόγιστες. Ανέφεραν ως πιθανές συνέπειες την καταστροφή περιουσιών, την καταστροφή της τοπικής χλωρίδας και πανίδας και τη μειωμένη παραγωγή γεωργικών προϊόντων. Ορισμένοι συμμετέχοντες εξέφρασαν την απογοήτευσή τους για τα περιορισμένα μέσα που τους έχουν απομείνει για να προστατευτούν από μελλοντικές πυρκαγιές και μετέφεραν την αίσθηση ότι η κατάσταση είναι τραγική. Τόνισαν επίσης τη σημασία της έγκαιρης διαχείρισης, όπως το κόψιμο των χόρτων που έρχονται σε επαφή με τους τοίχους των σπιτιών, για τον περιορισμό του κινδύνου εκδήλωσης πυρκαγιάς.

Τόσο οι εκπαιδευμένοι όσο και οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες μοιράστηκαν τις ανησυχίες τους σχετικά με τις σοβαρές επιπτώσεις των πυρκαγιών, συμπεριλαμβανομένης της υποβάθμισης του περιβάλλοντος και των υλικών ζημιών. Ενώ οι εκπαιδευμένοι υπογράμμισαν τις ευρύτερες οικολογικές και οικονομικές επιπτώσεις των καταστροφών αυτών, οι μη εκπαιδευμένοι έκαναν κάποιες πιο προσωπικές και συναισθηματικές συνδέσεις, τονίζοντας την πιθανότητα πρόκλησης ανυπολόγιστων ζημιών και εκφράζοντας μια αίσθηση αδυναμίας. Παρά τις διαφορετικές προοπτικές τους, και οι δύο ομάδες υπογράμμισαν την κρίσιμη ανάγκη για εφαρμογή προληπτικών στρατηγικών πρόληψης πυρκαγιών και την άμεση λήψη μέτρων για τον μετριασμό των κινδύνων.

Παράγοντας 5: Η αυτοπεποίθηση των συμμετεχόντων στην ικανότητά τους να ανταπεξέλθουν στην απειλή μιας πυρκαγιάς

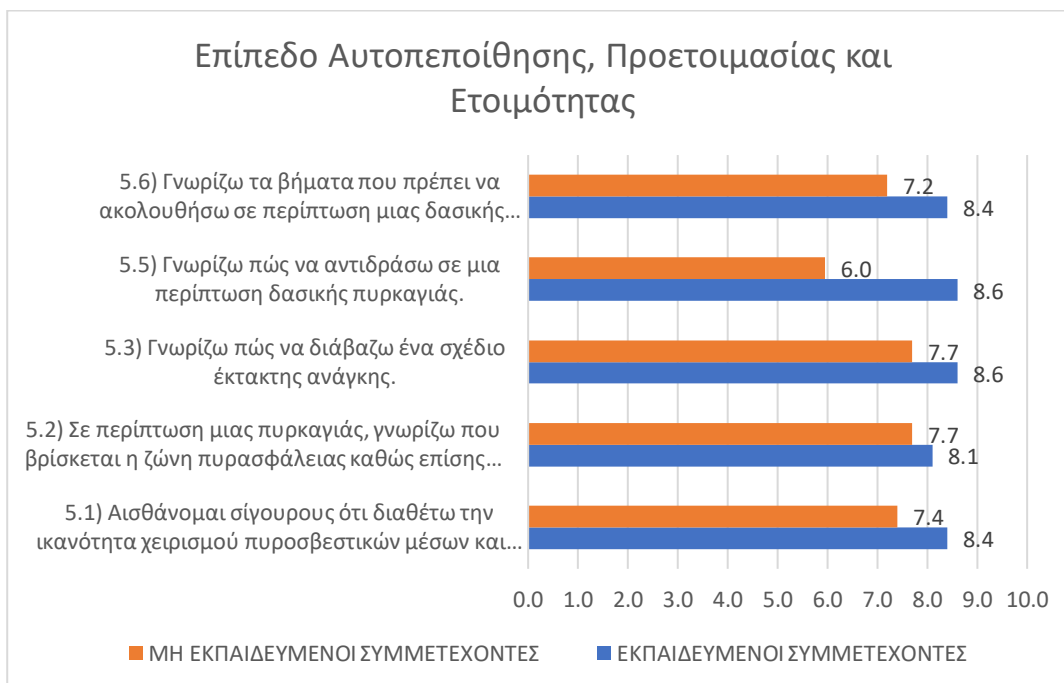
Το πρόγραμμα κατάρτισης επηρεάζει σημαντικά την αυτοπεποίθηση των συμμετεχόντων όσον αφορά την ικανότητά τους να ανταπεξέλθουν στην απειλή μιας πυρκαγιάς. Οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης δίνουν περισσότερη προσοχή στον τρόπο που πρέπει να αντιδράσουν κατά τη διάρκεια μιας δασικής πυρκαγιάς (βαθμολογία 8,6) σε σχέση με τους αυτούς που δεν το παρακολούθησαν (βαθμολογία 6,0). Σε περίπτωση δασικής πυρκαγιάς, οι εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες γνωρίζουν τα βήματα που πρέπει να ακολουθήσουν (βαθμολογία 8,4), ενώ οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες σημείωσαν χαμηλότερη μέση τιμή (βαθμολογία 7,2). Όσον αφορά την εξοικειώσή τους με το σχέδιο έκτακτης ανάγκης, τόσο οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης (βαθμολογία 8,6) όσο και οι συμμετέχοντες που δεν το παρακολούθησαν (βαθμολογία 7,7) παρουσίασαν παρόμοια αποτελέσματα, ωστόσο οι συμμετέχοντες που έχουν εκπαιδευτεί φαίνεται να είναι ελαφρώς πιο εξοικειωμένοι. Αντίστοιχα, και πάλι όσον αφορά το σχέδιο έκτακτης ανάγκης, οι εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 8,1) και οι μη εκπαιδευμένοι (βαθμολογία 7,7) συμμετέχοντες γνωρίζουν πού βρίσκεται η ζώνη πυρασφάλειας και τα πιθανά ασφαλή σημεία συνάντησης στην περίπτωση εκδήλωσης μιας πυρκαγιάς. Η ικανότητα και των δύο ομάδων συμμετεχόντων να χρησιμοποιούν εργαλεία και εξοπλισμό πυρόσβεσης φαίνεται να είναι επίσης σε παρόμοια επίπεδα (βαθμολογία 8,4 οι εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες και βαθμολογία 7,4 οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες).

Συνοπτικά, οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης επέδειξαν αυξημένη προσοχή και ετοιμότητα για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών, κάτι το οποίο είναι φανερό από την προορατική τους προσέγγιση όσον αφορά τα βήματα αντίδρασης (βαθμολογία 8,4 για τους εκπαιδευμένους συμμετέχοντες έναντι 7,2 για τους μη εκπαιδευμένους συμμετέχοντες) και στην εξοικείωσή τους με τα σχέδια έκτακτης ανάγκης (βαθμολογία 8,1 για τους εκπαιδευμένους συμμετέχοντες έναντι 7,7 για τους μη εκπαιδευμένους συμμετέχοντες). Επιπλέον, η οριακή διαφορά στην βαθμολογία που είχαν οι δύο ομάδες συμμετεχόντων στην ικανότητα χρήσης εργαλείων και εξοπλισμού πυρόσβεσης υπογραμμίζει την αποτελεσματικότητα του προγράμματος κατάρτισης όσον αφορά τον εφοδιασμό των συμμετεχόντων με πρακτικές δεξιότητες (βαθμολογία 8,4 για τους εκπαιδευμένους συμμετέχοντες και 7,4 για τους μη εκπαιδευμένους συμμετέχοντες).

Σχήμα 10: Εκτιμώμενος συνολικός μέσος όρος των αποτελεσμάτων των ερωτήσεων σχετικά το επίπεδο αυτοπεποίθησης, αυτοπροστασίας και ετοιμότητας.

Πρόσθετα Σχόλια:

Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Οι εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες, οι οποίοι είναι ειδικοί στον τομέα, ανέφεραν ότι η πυρασφάλεια απαιτεί διατήρηση της ψυχραιμίας, ετοιμότητα έναντι των κινδύνων και αυτοπεποίθηση. Αυτή η αυτοπεποίθηση επιτυγχάνεται μέσω του συνδυασμού δύο παραγόντων: της ενημέρωσης και της εκπαίδευσης, παράλληλα με την ύπαρξη κατάλληλων πόρων και ενός σχεδίου διαφυγής. Ενώ θεωρούν τους εαυτούς τους πιο

έμπειρους, αναγνωρίζουν τους περιορισμούς που υπάρχουν όσον αφορά την αποτελεσματική αντιμετώπιση των πυρκαγιών.

Άλλοι συμμετέχοντες που δεν είναι ειδικοί στον τομέα ανέφεραν ότι η παρακολούθηση των σεμιναρίων ενίσχυσε την κατανόησή τους όσον αφορά τη σημασία των δασών και του τρόπου προστασίας τους. Κατανόησαν τις γενικές διαδικασίες για την αντιμετώπιση δασικών πυρκαγιών σε διάφορες καταστάσεις και τοποθεσίες, συμπεριλαμβανομένης της σημασίας των προϊόντων που περιέχουν τα κουτιά έκτακτης ανάγκης. Τόνισαν ότι η διαχείριση των πυρκαγιών είναι ζωτικής σημασίας και πρέπει να αναλαμβάνεται από εξειδικευμένους και εκπαιδευμένους επαγγελματίες. Μετά την εκπαίδευση, οι συμμετέχοντες ανέφεραν ότι έχουν ενισχυθεί οι γνώσεις τους. Άλλοι αναγνώρισαν ότι το επίπεδο ετοιμότητας μιας κοινότητας μπορεί να μετρηθεί μέσω ορισμένων παραγόντων όπως η ύπαρξη και η λειτουργικότητα των σχεδίων έκτακτης ανάγκης, η εκπαίδευση του πληθυσμού για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, η διαθεσιμότητα πόρων για την αντιμετώπιση καταστροφών και η συνεργασία μεταξύ διαφόρων οργανισμών και κοινοτήτων για την αποτελεσματική διαχείριση κρίσεων.

Μη Εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες: Γενικά, οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες τόνισαν τη σημασία της εξοικείωσης με την κοινότητα και την ευρύτερη περιοχή όπου εκτυλίσσεται η πυρκαγιά. Αυτό καθίσταται ιδιαίτερα κρίσιμο σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από ορεινά ή ημιορεινά εδάφη. Πρότειναν ότι όσοι διαμένουν μόνιμα ή διαθέτουν εξοχικά σε αυτές τις περιοχές θα πρέπει να συνεργάζονται για τη μεταφορά εθελοντών σε τοποθεσίες που μπορεί να τους είναι άγνωστες σε περίπτωση εκδήλωσης πυρκαγιάς. Άλλοι συμμετέχοντες σχολίασαν ότι ειδικά όταν οι δυσμενείς άνεμοι δεν αποτελούν παράγοντα κινδύνου, αυτό τους δίνει τη δυνατότητα να συμβάλουν πιο αποτελεσματικά στον περιορισμό μιας ενδεχόμενης πυρκαγιάς.

Ένας συμμετέχοντας αναφέρθηκε στην πολύτιμη εμπειρία και εξοικείωσή του με το ζήτημα των πυρκαγιών ως επαγγελματίας δασολόγος. Ωστόσο, ένας άλλος συμμετέχοντας σχολίασε ότι η έλλειψη προορατικής ενασχόλησης με το θέμα εξακολουθεί να υφίσταται στην κοινότητά τους. Παρόλο που μερικά άτομα έδειξαν ενδιαφέρον για εθελοντισμό, η συνολική ανταπόκριση ήταν περιορισμένη. Παρά την αυξανόμενη εμπειρία των συμμετεχόντων, οι μη εκπαιδευμένοι αναγνώρισαν τους περιορισμούς που έχουν όσον αφορά την αποτελεσματική αντιμετώπιση έκτακτων περιστατικών πυρκαγιών. Τόνισαν την επείγουσα ανάγκη εκπαίδευσης

του γενικού πληθυσμού σχετικά με τις διαδικασίες αντιμετώπισης πυρκαγιών. Αντλώντας στοιχεία από τη δική τους προσωπική εμπλοκή στην πυρόσβεση σε πολλές περιπτώσεις, τόνισαν την ανάγκη να παραμένουν ψύχραιμοι κατά τη διάρκεια των προσπαθειών καταστολής της πυρκαγιάς.

Συνοπτικά, οι προοπτικές που έχουν εκφράσει οι συμμετέχοντες που δεν παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης υπογραμμίζουν τις υφιστάμενες προκλήσεις όσον αφορά τη συμμετοχή της κοινότητας, υπογραμμίζουν την ανάγκη βαθιάς κατανόησης της ακριβούς τοποθεσίας που μια πυρκαγιά εκδηλώνεται, υποστηρίζουν τη συνεχή εκπαίδευση του κοινού και τονίζουν τη σημασία της διατήρησης μιας αίσθησης ηρεμίας εν μέσω της έντασης των προσπαθειών πυρόσβεσης.

Τόσο οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης όσο και οι συμμετέχοντες που δεν το παρακολούθησαν εξέφρασαν παρόμοιες ανησυχίες σχετικά με τη συμμετοχή της κοινότητας όσον αφορά την αντιμετώπιση του κινδύνου από πυρκαγιές. Και οι δύο ομάδες εξέφρασαν απογοήτευση για την περιορισμένη ανταπόκριση των κοινοτήτων τους σε εθελοντικά προγράμματα. Συμφώνησαν επίσης για τη σημασία της γνώσης της περιοχής στην διαδικασία πυρόσβεσης, ιδίως σε περιοχές με σύνθετη μορφολογία εδάφους. Και οι δύο ομάδες συμμετεχόντων αναγνώρισαν την ανάγκη για συνεχή εκπαίδευση και κατάρτιση, με αυτούς που έχουν παρακολουθήσει το πρόγραμμα κατάρτισης να υπογραμμίζουν την ανάγκη ύπαρξης εξειδικευμένης τεχνογνωσίας και αυτούς που δεν το έχουν παρακολουθήσει να δίνουν έμφαση στην ανάγκη ευαισθητοποίησης του κοινού. Ωστόσο, μια βασική διαφορά προέκυψε όσον αφορά τα υψηλότερα επίπεδα αυτοπεποίθησης των συμμετεχόντων που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης λόγω του επαγγελματικού τους υπόβαθρου, σε αντίθεση με αυτούς που δεν παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης, οι οποίοι αναγνώρισαν τους περιορισμούς τους. Συνολικά, και οι δύο ομάδες τόνισαν τη σημασία της ετοιμότητας, της γνώσης της περιοχής και της εκπαίδευσης στην αποτελεσματική διαχείριση των πυρκαγιών.

Σχολιασμός και Συμπεράσματα

Μετά την ενδελεχή εξέταση όλων των κύριων ευρημάτων από τα δεδομένα που αναλύθηκαν, καθίσταται προφανές ότι το πρόγραμμα κατάρτισης, το οποίο τηρούσε πιστά τις κατευθυντήριες γραμμές του έργου FFP για τους εκπαιδευτές, επηρέασε θετικά τους συμμετέχοντες που το παρακολούθησαν όσον αφορά τα επίπεδα αυτοπεποίθησής τους. Οι εκπαιδευμένοι που συμμετείχαν ενεργά σε αυτά τα εκπαιδευτικά προγράμματα είχαν την ευκαιρία να μάθουν για στρατηγικές αυτοπροστασίας και ετοιμότητας. Ως αποτέλεσμα, οι γενικότερες παρατηρήσεις δείχνουν μια ισχυρή αίσθηση αναγνώρισης της σημασίας της προστασίας του περιβάλλοντος και των δασών και από τις δύο ομάδες συμμετεχόντων. Το αίσθημα αυτό είναι ιδιαίτερα διαδεδομένο και έντονο μεταξύ των συμμετεχόντων που έχουν επενδύσει χρόνο και έχουν καταβάλει προσπάθειες για την προώθηση στρατηγικών πρόληψης πυρκαγιών. Συμπερασματικά, είναι προφανές ότι η εμπειρία και η γνώση θα μπορούσαν να βελτιώσουν την ετοιμότητα ενός ατόμου έναντι των πυρκαγιών.

Τα σχόλια που δόθηκαν τόσο από τους συμμετέχοντες που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης όσο και από αυτούς που δεν το παρακολούθησαν προσέφεραν πολύτιμες πληροφορίες όσον αφορά τις αντιλήψεις των κυπριακών κοινοτήτων σχετικά με την επικινδυνότητα των πυρκαγιών και την ετοιμότητα. Οι προοπτικές αυτές αναδεικνύουν διαφορετικές πτυχές των προσεγγίσεων των διαφόρων κοινοτήτων σχετικά με τις πυρκαγιές, ρίχνοντας φως στην ανάγκη λήψης προληπτικών μέτρων καθώς και στις πιεστικές ανησυχίες που υπάρχουν. Οι εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες επέδειξαν θετική στάση απέναντι στην ετοιμότητα κατά την εκδήλωση πυρκαγιάς. Συζήτησαν τις προσπάθειές τους για την ενίσχυση της ετοιμότητας της κοινότητας, συμπεριλαμβανομένης της εξασφάλισης εθελοντών, πυροσβεστικών οχημάτων και πυροσβεστικού σταθμού. Ο αντίκτυπος της κατάρτισης στην ευαισθητοποίηση και την κατανόησή τους ήταν εμφανής, καθώς αναγνώρισαν την ποικιλομορφία των τύπων πυρκαγιάς και τη σημασία των προληπτικών μέτρων. Η έμφαση που έδωσαν στη συνεργασία, την εκπαίδευση και τις στρατηγικές πρόληψης φανέρωσε ότι οραματίζονται μια ολιστική προσέγγιση για τον μετριασμό των επιπτώσεων πιθανών κρίσεων. Αντίθετα, οι συμμετέχοντες που δεν είχαν εκπαιδευτεί παρουσίασαν μια κάπως πιο ανήσυχη

στάση. Εξέφρασαν ανησυχία για την ικανότητα των κοινοτήτων τους να διαχειρίζονται αποτελεσματικά τις πυρκαγιές, σημειώνοντας τα απομακρυσμένα σημεία καταστολής ως πιθανή πρόκληση και εμπόδιο στην έγκαιρη αντιμετώπιση τέτοιων περιστατικών. Τα σχόλιά τους υπογράμμισαν τις εκτεταμένες συνέπειες των πυρκαγιών, οι οποίες κυμαίνονται από την ψυχολογική δυσφορία και την αποθάρρυνση των νεοεισερχομένων κατοίκων των περιοχών, έως τις οικονομικές απώλειες και την περιβαλλοντική καταστροφή. Η ιδιαίτερη ανησυχία που ορισμένοι συμμετέχοντες εξέφρασαν για τη γεωργία και την πιθανή καταστροφή πολύτιμων οπωρώνων και ελαιώνων υπογράμμισε τις οικονομικές επιπτώσεις που μπορεί να επιφέρει η ανεπάρκεια ετοιμότητας.

Τόσο οι συμμετέχοντες που παρακολούθησαν το πρόγραμμα κατάρτισης όσο και αυτοί που δεν το παρακολούθησαν έδωσαν ιδιαίτερη έμφαση στις υλικές ζημιές λόγω καταστροφών από πυρκαγιές κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου. Η κατάρτιση παρότρυνε τους εκπαιδευμένους συμμετέχοντες να επενδύσουν σε προληπτικά μέτρα για την προστασία της περιουσίας τους, ενώ ορισμένοι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες έπραξαν επίσης το ίδιο. Το πρόγραμμα κατάρτισης είχε εμφανή αντίκτυπο στην αυτοπεποίθηση, το επίπεδο προσοχής, τα βήματα ετοιμότητας και τις πρακτικές δεξιότητες των συμμετεχόντων για την αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών. Ωστόσο, ο αντίκτυπός του στην κατανόηση του σχεδίου έκτακτης ανάγκης και στην εξοικείωση με τις ζώνες πυρασφάλειας φαίνεται να ήταν λιγότερο έντονος, καθώς τόσο οι εκπαιδευμένοι όσο και οι μη εκπαιδευμένοι συμμετέχοντες παρουσίασαν παρόμοια αποτελέσματα στους τομείς αυτούς.

Συστάσεις

Για να ενισχυθεί η ανθεκτικότητα της κοινότητας έναντι των πυρκαγιών, μπορεί να εφαρμοστεί μια σειρά συστάσεων, ενισχύοντας την ετοιμότητα έναντι πυρκαγιών και διασφαλίζοντας την προστασία της ζωής και των περιουσιών. Για να ενισχυθεί η ετοιμότητα της κοινότητας έναντι πυρκαγιών, συνιστάται η δημιουργία ενός τοπικού δικτύου το οποίο να περιλαμβάνει στρατηγικά τοποθετημένα σημεία καταστολής πυρκαγιών εντός των κοινοτήτων. Η πρωτοβουλία αυτή θα μειώσει τους χρόνους απόκρισης κατά τη διάρκεια περιστατικών εκδήλωσης πυρκαγιάς, ελαχιστοποιώντας τις πιθανές ζημιές και τους κινδύνους που συνδέονται με απομακρυσμένα σημεία κατάσβεσης. Με την εφαρμογή των μέτρων αυτών, η κοινότητα μπορεί να βελτιώσει σημαντικά την ικανότητά της να αντιμετωπίζει αποτελεσματικά τις πυρκαγιές, αυξάνοντας έτσι τη συνολική ανθεκτικότητα και διασφαλίζοντας την προστασία των κατοίκων, της περιουσίας και των ζωτικής σημασίας γεωργικών περιουσιακών στοιχείων. Μια άλλη σύσταση για την ενίσχυση της ετοιμότητας της κοινότητας έναντι των δασικών πυρκαγιών είναι η δημιουργία ενός κοινοτικού ταμείου πυρόσβεσης. Το ταμείο αυτό θα μπορούσε να δημιουργηθεί μέσω συνεργατικών προσπαθειών μεταξύ των τοπικών αρχών, των κατοίκων και των σχετικών φορέων. Η ενέργεια αυτή θα εξασφάλιζε έναν βιώσιμο οικονομικό πόρο για την απόκτηση και τη συντήρηση πυροσβεστικού εξοπλισμού, όπως πυροσβεστικά οχήματα, εργαλεία και προστατευτικό εξοπλισμό.

Για να ενισχύσουν την επιβίωση των ζώων κατά τη διάρκεια έκτακτων καταστάσεων, οι κοινότητες θα μπορούσαν να καταρτίσουν ολοκληρωμένα σχέδια ετοιμότητας που θα περιλάμβαναν τη δημιουργία αντιπυρικών ζωνών με την εκκαθάριση των χώρων από άγρια βλάστηση, την εξασφάλιση πρόσβασης σε βασικά εργαλεία πυρόσβεσης, όπως πυροσβεστήρες και λάστιχα, και την ανάπτυξη οργανωμένων στρατηγικών εκκένωσης για τα κατοικίδια και τα άγρια ζώα. Η ευαισθητοποίηση σχετικά με το ενδεχόμενο εγκατάλειψης των κατοικίδιων ζώων λόγω πανικού και η παροχή πληροφοριών σχετικά με τη σωστή φροντίδα των ζώων κατά τη διάρκεια κρίσεων θα συμβάλει σε μια πιο ανθεκτική και συμπονετική αντίδραση από μέρους της κοινότητας.

Συνιστώνται επίσης πολλαπλές προσεγγίσεις για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών της υπαίθρου στην αντιμετώπιση των πυρκαγιών. Θα μπορούσαν να προωθηθούν εκστρατείες ευαισθητοποίησης της κοινότητας για την ενθάρρυνση της ευρύτερης συμμετοχής των κατοίκων. Η προσφορά ειδικά προσαρμοσμένων προγραμμάτων κατάρτισης τόσο για τους εκπαιδευτές όσο και για το ευρύ κοινό θα συμβάλουν επίσης στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης. Επιπλέον, η τακτική ανάληψη πρωτοβουλιών εκπαίδευσης με προσομοίωση πυρκαγιάς θα μπορούσαν να παρέχουν πρακτική εμπειρία και καθοδήγηση. Οι εκστρατείες εκπαίδευσης του κοινού και η ψυχολογική υποστήριξη θα μπορούσαν να αντιμετωπίσουν τα κενά γνώσεων και να προάγουν τη συναισθηματική ετοιμότητα. Η ανταλλαγή ανατροφοδότησης θα εξασφαλίσει επίσης τη συνεχή βελτίωση, ενώ η αναγνώριση των προσπαθειών θα παρακινήσει την περαιτέρω δέσμευση. Η προώθηση της δια βίου μάθησης μέσω της συνεχούς εκπαίδευσης και κατάρτισης θα εδραιώσει την εμπιστοσύνη του κοινού στις προσπάθειες διαχείρισης των πυρκαγιών. Με την υιοθέτηση αυτών των πολύπλευρων στρατηγικών, οι κοινότητες μπορούν να ενισχύσουν τη συλλογική τους αποφασιστικότητα και γνώση, οικοδομώντας ισχυρότερες άμυνες απέναντι στις προκλήσεις που θέτουν οι πυρκαγιές.

Παράρτημα

Βιβλιογραφία

Xanthopoulos, G. (2005). Forest Fires in Cyprus: Environmental and Socioeconomic Impacts. In Forest Fires: Behavior and Ecological Effects (pp. 209-221). Elsevier.

Arianoutsou, M., & Ne'eman, G. (2002). Post-fire recovery of plant communities in a Mediterranean ecosystem in Mt. Carmel, Israel. Israel Journal of Plant Sciences, 50(sup1), 95-104.

Department of Forests, Republic of Cyprus. (2023). About Us. Σύνδεσμος προς την Ιστοσελίδα: https://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/fd93_en/fd93_en?OpenDocument (Ημερομηνία Πρόσβασης: 28/09/2023)

Cyprus Civil Defence. (2020). Preventing Forest Fires. Σύνδεσμος προς την Ιστοσελίδα: https://www.moa.gov.cy/moa/fd/fd.nsf/fd93_en/fd93_en . (Ημερομηνία Πρόσβασης: 28/09/2023)

IPCC. (2014). Climate Change 2014: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change.

Πρόσβαση στα Δεδομένα της Έρευνας:

<https://drive.google.com/file/d/1Egm89lmslMt5XjuWZGQTVoBF91wlq3PQ/view?usp=sharing>

Προστασία από Δασικές Πυρκαγιές

Συμπληρώστε το σύντομο ερωτηματολόγιο της έρευνας μας!

